

Framhald av síðu 7

er grundað á, at fortreytirnar fyri á, at metingarnar hjá SEV ikki er enn aðrastaðni, tí at elorka er framleidd úr vatnmegi har tey seinastu 25 árin. Meðan hetta verður gjørt, eiga kanningar og mátingar at fara fram á hinum økinum, so mestast kann um grundarlagið fyri viðari projektering, og støðutakan til projektið sum heild.

Orkuráðið hevur í hesum sambandi gjørt eina ætlan um vatnmátningar í meginøkinum, og er ein partur av hesi ætlan settur í verk.

Viðvíkjandi útbyggingini Fossá IV, vóru vit ikki samdir við SEV um, at loysnin, við bert at útbyggja so at elorkuframleiðslan øktist, var einasta gongda leiðin. Ráðið metti, at ætlanin fyri hetta øki átti at verða lýst á ein tilkann hátt, at ein møguleg útbygging av el-effektini eisini kom inni myndina, tá mestast skuldi um, hvør best gongda leiðin fyri hetta øki var.

Endurskoðað ætlan frá Juli 1981

Tær veruligu broytingarnar í hesi projektætlan í mun til ætlanina frá 1978/79 eru, at útbyggingin á Eiði nú skal fevna um bæði eystur- og vestursíðuna á tí vestaru fjallaröðini á Eysturoynni, og at útbyggingin í Vestmanna skal gerast á ein hátt, sum umframt størri avfalsøkir eisini gevur størri el-effekt.

H & S sigur í frágreiðingini, at frávik frá mettu vatnøgdini ikki hevur so stóran týdning, men metir Orkuráðið tað vera av størsta týdningi at kenna avfalsnøgdirnar, tá mestast skal um, hvussu vatnorkuútbygging lönar seg í mun til aðrar útbyggingar.

H & S nevnið eisini ein »kontraheringsform«, sum vit tó ikki duga at finna nakra nærri frágreiðing um, í tí tilfari ráðið hevur fingið.

Orkuráðið metir tó henda spurning at hava so stóran týdning, at mannagongdin hesum viðvíkjandi til sína tíð má liggja heilt greið. Eisini metir ráðið, at um hetta skal lata seg gera, verður neyðugt við meira nágreinilgum projekttilfari fyri tað tey øki, ið ein møguleg avtala/kontrakt skal fevna um.

At enda hevur H & S gjørt eina búskaparlaga sammeting við dieselútbygging.

Annars metir ráðið ikki, at projekttilfarið er meira fullgjøgjað nú, enn tað var í tilfarinum frá 1978/79.

Vatn-/ termisk útbygging

Stoðan í elskipanini í dag er ógvuliga spent, tí útbyggingin hjá SEV ikki er framd í mun til tørvin. Hesi viðurskipti gera, at brányðugt er at útbyggja elorkuskipanina.

Spurningurin er tí bert, hvussu útbygt eigur at verða, so elorkutørvurin kann verða nøktaður framvir, við atliti til landsbúskaparlaga- og umhvørvisliga árinini, og hvussu raksturinn kann verða framdur á skilagóðan hátt.

Út frá teimum metingum, ið eru gjørdar viðvíkjandi elorkutørvinum fram til ár 2000, verður, umframt ætlaðu vatnmegiútbyggingina, undir øllum umstøðum neyðugt, at gera útbyggingar við termiskari orku.

Meting verður tí gjørd um, hvat slag av termiskari orku talan kann verða um, og hvussu landsbúskaparlaga viðurskiptini eru fyri hesi sammett við vatnmegiútbyggingina.

Eintáttaðar termiskar útbyggingar

Vanlig termisk verk, ið kunnu verða nýtt í okkara elorkuskipan eru:

- Diesel-verk, 4-takst, 2-takst.
- Dampkraftverk, kol, olja.

Landsbúskaparlaga metingar um eintáttaðar útbyggingar við vatnorku í mun til termisk verk

Tær landsbúskaparlaga metingarnar, sum gjørdar eru fyri hesar eintáttaðu útbyggingarhættir, eru grundaðar á eina avskrivningartíð, ið svarar til eina vanligu metta tekniska livitíð fyri hvørt slag av verki og við realrentum millum 5 og 7% p.a.

Eisini eru metingar um realprísgongdina fyri orkuráevni gjørdar, og sum grundarlag fyri teimum landsbúskaparlaga metingunum, er roknað við 2% p.a. fyri olju og 3,5% p.a. fyri kol. T.e. ein príshækking sum er 2% p.s. ávikavíst 3,5% p.a. yvir inflatiónina.

Úrslitini eru sett upp í hjáløgdu mynd 3-1, ið visir hvat nettokWh-kostnaðurin kann roknaast at verða fyri hvørt slag av el-verki, treytað av fortreytum, sum realrentuupphædd, avskrivningartíð, olju- og kolaprisgongd, brennievniisslag umframt vatnøgd, tá talan er um vatnorkuverk.

Netto-kWh-kostnaðurin er bert fyri elframleiðsluna á sjálvum elverkinum. Aftrat hesum koma síðan

útreiðslur, ið standast av linjurakstri, umsiting og øðrum.

Vatnmegiútbygging

Av mynd 3-1 sæst, at el-kostnaðurin fyri ætlaðu vatnmegiútbyggingina verður 44-48 øyru/kWh, treytað av um útbyggingin verður avskrivað yvir 35 ella 50 ár, meðan kostnaðurin verður um 48-53 øyru/kWh, um vatnøgdin verður 10% minni enn væntað.

Kolaorkuútbygging

Við eini kolaorkuútbygging, sum er roknað avskrivað yvir 30 ár, verður elprísurin sum vist á mynd 3-1, um 48-55 øyru/kWh, treytað av, um realpríshækkingin fyri kol verður 2% p.a. ella 3,5% p.a.

2-takst dieselútbygging

Fyri eina 2-takts dieselútbygging, ið verður roknað avskrivað yvir 20 ár, visir mynd 3-1, at elprísurin verður um 58 øyru/kWh. Realpríshækkingin fyri olju er her roknað at verða 2% p.a.

4-takst dieselútbygging

Mynd 3-1 visir, at elprísurin fyri tilika elútbygging hevði verið um 63-70 øyru/kWh, treytað av, um slagði av olju, ið nýtt verður, er fuelolja (3500 Rsec) ella fuelolja (1000 Rsec). Avskrivningartíðin er roknað at verða 15 ár.

Realrentan 6 og 7%

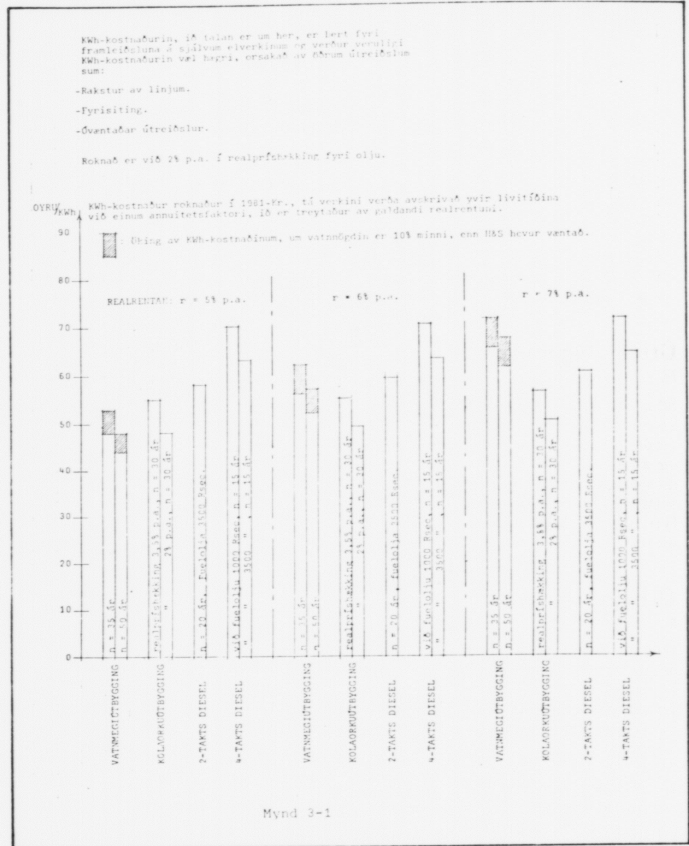
Við somu fortreytum sum undir partinum umrøddur undir realrentu 5%, sæst av mynd 3-1, at elprísurin verður ávirkaður av realrentuvækstrinum, og at ávirkningin er størst á tey verki, ið krevja størstu iløgur.

Soleiðis verður elprísurin fyri hvørt slag av verki, tá realrentan er 7% p.a.:

- 61-65 øyru/kWh fyri eina kolaorkuútbygging,
- 60 øyru/kWh fyri eina 2-takts dieselútbygging og
- 64-67 øyru/kWh fyri eina 4-takts dieselútbygging.

Samandrættur

Av tí, ið nevnt er frammánundan, sæst, at í mun til útbygging við kolaorku, 2-takts diesel- ella 4-takts dieselverkem stendur vatnmegiútbyggingin seg í mun til aðrar útbyggingar, tá avskrivningartíðin fyri vatnútbygging er

roknað at vera 35-50 ár, fyri kolaverk 30 ár, fyri 2-takts dieselverk 20 ár og 4-takts dieselverk 15 ár og tá realrentan er roknað at vera 5-6% p.a. Men ikki er munurin stóri enn, at bæði kolaverk og 2-takts dieselverk kunnu sammetast við vatnorkuútbyggingina, um vatnøgdin verða 10% minni enn væntað.

Verður roknað við realrentuni 7% p.a., sum við vanligum lánviðurskiptum í dag verður mett at liggja á goðari leið, lönar tað seg betur bæði við kola- og 2-takts dieselverkem í mun til vatnmegiútbygging.

Ónnur viðurskipti, so sum oljusparing, trygd, arbeiðsplass o.l., kunnu ávirka realrentuupphæddina, so at um roknað verður við eini lagaligari figging fyri vatnútbygging, skulu metingarnar møgulega gerast við 5% realrentu fyri vatnútbygging og 6-7% fyri tær termisku útbyggingarnar.

Aðrar fortreytir í sambandi við hesar búskaparlaga metingar byggja á, at bert elorka verður framleidd í teimum termisku verkunum. Tað er tó so, at stóru møguleiki er at nýta spillhitin frá tilikun verkem til ávís endamál.

Fyri at fáa eina nágreiniliga mynd av hesum viðurskiptum, eiga neyvari kanningar at verða gjørdar.

Landsbúskaparlaga

myndin verður, eftir ráðsins meting, í stóran mun ávirkað av hesum, serliga um tilik el-verk verða sett so, at hitaorkan lætt kann verða nýtt til eitt hóskað endamál.

Sammetingarhættur

Frammanfyri nevndi sammetingarhættur kann geva eina ábending um, hvat/hvørji slag av verkem eiga at verða nærri viðgjørd í eini neyvari kanning viðvíkjandi elorkuútbygging. Men veruligu metingarnar eiga at byggja á útbyggingar-

ætlanir, sum eru grundaðar á verandi skipan og sum á tryggjan hátt kunnu veita ta neyðugu elorkuna.

Fyri at gera tilikar ætlanir, er neyðugt at meta um framtíðar elorkutørv. Út frá ymskum samfelagsviðurskiptum, hevur Orkuráðið gjørt eina meting um hendan tørv fram til ár 2000.

Útbyggingarætlanir

Tær útbyggingarætlanir, sum verða nærri kannaðar eru:

